

42% dintre companiile din România au raportat că au fost victimele criminalității economice în ultimii doi ani

- Primele trei tipuri de infracțiuni economice raportate de companiile din România sunt fraudele comise de consumatori (44%), criminalitatea cibernetică (40%), și conduita neprofesională (36%);
- 20% dintre organizațiile din România au estimat daune de pe urma infracționalității economice cu sume cuprinse între 100.000 de dolari și 1 milion de dolari, în vreme ce 16% au raportat daune mai mari de 1 milion de dolari. La nivel global, impactul financiar este chiar mai mare;
- Ineficiența mecanismelor de control intern au făcut posibile mai mult de jumătate dintre infracțiunile economice comise la nivel global;
- Criminalitatea cibernetică va fi probabil tipul de criminalitate economică cu impactul negativ cel mai mare în viitor, însă tehnologii precum "machine learning" și inteligența artificială ar putea fi critice în combaterea criminalității informatice în creștere.

Potrivit ediției de anul acesta a raportului PwC Global Economic Crime and Fraud Survey, 42% dintre organizațiile din România au raportat că au fost victimele criminalității economice în ultimii doi ani, un nivel ușor mai mic decât cel raportat la nivel global (49%), sau regional (47%). Cu toate acestea, nu toate companiile sunt pe deplin conștiente de riscurile de fraudă cu care se confruntă, sau de consecințele acestora, cum ar fi impactul financiar, prejudicierea reputației și răspunderea penală, individuală sau la nivel de companie.

"S-ar putea trage concluzia că infracționalitatea economică a atins un nivel record, nu doar în România, dar și la nivel global. Suntem însă de părere că o rată ridicată de raportare a incidentelor de infracționalitate economică este generată de gradul de conștientizare a riscurilor de fraudă, dar și de îmbunătățirea mecanismelor de prevenție și detectare a fraudelor. Acestea au contribuit la creșterea capacității organizațiilor de a gestiona acest subiect sensibil", a declarat **Ana Sebov, Liderul echipei de Servicii de Investigații și Asistență în Dispute din cadrul PwC România.**

20% din organizațiile din România care au participat la sondaj estimează daune ca urmare a criminalității economice cuprinse între 100.000 de dolari și 1 milion de dolari, în vreme ce 16% estimează daune mai mari de 1 milion de dolari. La nivel global, 19% dintre organizații au raportat pierderi de peste 1 milion de dolari – iar 1% daune mai mari de 100 de milioane de dolari în ultimii doi ani. Costurile intangibile asociate cu fraudă, așa cum sunt impactul negativ asupra moralului angajaților și relațiilor de afaceri, daunele ireversibile asupra reputației și a brandului pot duce la majorarea costurilor totale ale infracționalității economice.

Costurile legate de incidentele de fraudă pot fi semnificativ mai mari. Sumele cheltuite de 32% dintre organizațiile din România pentru investigații sau alte tipuri de analize, au fost similare sau chiar mai mari decât pierderile rezultate ca urmare a infracționalității economice.

Principalele tipuri de infracțiuni economice raportate de companiile din România sunt fraudă comisă de consumatori (44%), infracționalitatea cibernetică (44%) și conduita neprofesională (36%).

Criminalitatea informatică și rolul tehnologiei în combaterea fraudei

Respondenții din România au indicat infracționalitatea

cibernetică ca având cel mai mare impact negativ asupra activităților economice în ultimii doi ani. Potrivit studiului PwC, două din trei organizații din România au fost ținta atacurilor informatice în ultimele 24 de luni. Cele mai frecvente mecanisme folosite de hackeri au fost cazurile de phishing și malware, menționate de 37% dintre companiile din România.

În contextul economic actual, în care cele mai multe infracțiuni economice au devenit, într-o oarecare măsură digitalizate, iar sofisticarea tehnologică a infractorilor devine tot mai ridicată, investițiile în tehnologii noi de combatere a fraudelor (de exemplu: inteligența artificială sau instrumente avansate de analiză de date) au devenit o necesitate.

*"Cu toate acestea, fraudele au la bază o serie întreagă de motive și circumstanțe, din care doar unele pot fi prevenite cu ajutorul tehnologiei. Nu trebuie ignorate aspectele umane. Așa cum fraudele nu au o singură cauză, companiile trebuie să găsească formula potrivită pentru a combina factorul uman, tehnologii, proceduri și procese pentru a preveni, detecta și combate riscurile de fraudă", a declarat **Ana Sebov**.*

Profilul infractorilor economici și industriile afectate

Sondajul de anul acesta a evidențiat o creștere semnificativă (+6%, până la 52%) a infracțiunilor economice comise de persoane din interiorul organizațiilor. Cu toate acestea, există diferențe importante la nivel regional. În Europa de Est, deși cea mai frecvent raportată infracțiune economică este cea comisă de persoane din interiorul companiilor (46%), diferența dintre infracțiunile comise de actorii interni și cei externi începe să se micșoreze. La nivel regional, 44% dintre incidentele de infracționalitate economică au fost comise de persoane din afara organizațiilor.

"Potrivit concluziilor sondajului, majoritatea fraudatorilor

*din afara organizațiilor sunt de tip <<prieten-dușman>>, fiind agenți, furnizori de servicii, vânzători sau clienți ai companiilor. Este deci foarte important ca organizațiile să elaboreze proceduri care să prevină și să raporteze comportamentele frauduloase, dar și să deruleze periodic evaluări ale riscului de fraudă și controale de audit intern”, a adăugat **Ana Sebov**.*

În edițiile trecute ale sondajului, sectorul serviciilor financiare a fost în mod tradițional cel mai expus riscurilor de infracționalitate economică. Potrivit concluziilor ediției de anul acesta, sectorul asigurărilor (62%), cel al agriculturii (59%), sectorul comunicațiilor (inclusiv telecom) (59%), serviciile financiare (58%), retailul și sectorul bunurilor de larg consum (56%) și sectorul imobiliar (56%) au fost printre sectoarele care au raportat cel mai ridicat nivel de fraudă.

Evaluarea riscului de fraudă în organizații

În ciuda unui nivel tot mai ridicat de înțelegere și de raportare a cazurilor de fraudă, există în continuare zone vulnerabile în interiorul organizațiilor. Una din zece organizații care au participat la sondaj au declarat că nu au derulat niciodată o evaluare a riscurilor de fraudă. Chiar dacă rolul evaluărilor riscurilor de fraudă este în continuare subestimat, se observă o evoluție încurajatoare față de ultima ediție a studiului, când 24% dintre respondenți indicaseră că nu au efectuat niciodată o astfel de analiză de risc.

*”Înțelegerea zonelor de risc este un prim pas esențial pentru combaterea fraudelor. Acestea diferă în funcție de piață, sectorul de activitate și de companie. Chiar dacă am văzut un grad sporit de atenție în ultimii ani pentru adresarea riscurilor de fraudă, există încă loc de îmbunătățire. Mai ales dacă luăm în calcul contextul economic și geopolitic actual în continuă schimbare precum și transformările în domeniul tehnologiei”, a adăugat **Ana Sebov**.*

Ediția de anul acesta a raportului arată că alocările bugetare pentru combaterea fraudei rămân mai degrabă conservatoare, doar unul din cinci respondenți din România a indicat că intenționează să crească bugetul pentru investigații și analize de conformitate cu cerințele de reglementare. Pentru a crește gradul de conștientizare al companiilor în ceea ce privește riscurile de fraudă cu care se confruntă și pentru a le ajuta să elaboreze un plan de gestionare a acestor riscuri, este nevoie de asistență de specialitate.

Măsurile pe care organizațiile ar trebui să le ia cât mai curând pentru a combate riscul de fraudă sunt:

1. Recunoașterea riscurilor de fraudă și identificarea fraudei atunci când aceasta se produce;
2. Adoptarea unei abordări dinamice și proactive pentru a fi cu un pas înaintea infractorilor economici;
3. Folosirea potențialului tehnologiei pentru a lupta împotriva fraudelor;
4. Investițiile în pregătirea oamenilor, nu doar în tehnologii. Nu uitați că oamenii, nu tehnologiile, sunt cei care comit fraudele.

"Sondajul nostru este menit să ofere o imagine mai clară asupra criminalității economice, ce anume constituie fraudă și a măsurilor care pot fi luate de organizațiile din România pentru a preveni și a detecta aceste riscuri. Nu lăsați identificarea fraudelor pe seama coincidențelor", a concluzionat Ana Sebov.

Despre raport

Sondajul *Global Economic Crime and Fraud Survey* este ce mai mare raport de acest gen derulat la nivel global, având peste 7.200 de respondenți din 123 de țări din întreaga lume. Sondajul este gândit nu doar ca să descrie imaginea actuală a infracționalității economice, dar și să identifice tendințele și percepțiile cu privire la riscurile viitoare. În România,

60 de companii din diverse domenii de activitate și-au împărtășit experiența și percepția asupra infracționalității economice, atât în privința activității lor din România, cât și din restul lumii.

Organizațiile participante la sondaj provin din diverse sectoare economice, printre care sectorul financiar, industria prelucrătoare, energie, utilități și minerit, tehnologie, automotive, retail și produse de larg consum, precum și industria farmaceutică.

Ediția pentru România a *Global Economic Crime and Fraud Survey* poate fi descărcată la adresa de internet: <https://www.pwc.ro/en/publications/pwc-romania-gecfs-2018.pdf>

Ediția globală a raportului poate fi descărcată la adresa <https://www.pwc.com/gx/en/services/advisory/forensics/economic-crime-survey.html>

Despre PwC

Misiunea PwC este de a construi încredere în cadrul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută oamenii și organizațiile să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 236.000 de profesioniști ce oferă servicii de calitate în domeniul auditului, consultanței fiscale și consultanței pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.